

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an . . . . . 4 cor. 40 bani.
Pe o jumătate de an . . . . . 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor, anual.
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului” Sibiu.

Foaie politică Apare în fiecare Duminică.

Telefon Nr. 146.
Adresa telegrafică: „Foaia Poporului”, Sibiu.

INSERATE:

să primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
(Strada Măcelarilor Nr. 12).
Un șir petit prima-dată 14 bani, a doua-ora
12 bani, a treia-ora 10 bani.

Recucerirea Lembergului.

Sibiu, 25 Iunie n.

În șirul luptelor mari și pline de izbândă, ce se dau de o lună de zile pe pământul ars al Galiciei, armata noastră a secerat o nouă biruință prin faptul că a ocupat Marți dimineața orașul Lemberg. O mare bucurie este aceasta pentru țara noastră. Din zorii zilei casele orașului nostru au fost împodobite cu steaguri, iar muzica prin cântece voioase a împrăștiat vestea în toate părțile.

Această înfrângere a Rușilor își are izvorul, de când i-a reușit armatei noastre să-le spargă frontul în jurul orașului Tarnow. De atunci biruințele s'au ținut lanț și suntem încredințați pe deplin, că la aceste fapte mari își au partea lor însemnată și Românii. Să nu uităm, că după socoteala unei gazete românești dela noi, poporul românesc din Ungaria a dat peste șase sute mii de oameni. Stăm și ne gândim cât sânge românesc s'a vărsat pe câmpul de luptă și ni-se umple pieptul de mândrie, când băgăm de seamă, că neamul nostru știe aduce o jertfă atât de mare, împotriva ori-și cărei învinuiri nedrepte.

Punând stăpânire pe Lemberg, armatele noastre, sunt aproape de-a scoate pe Ruși din Galicția. Cinci armate conduse de cinci generali iscusiți atacă neîntrerupt frontul rusesc, care se retrage, încercând prin lupte ne mai auzit de crâncene să oprească înaintarea trupelor noastre. Norocul însă i-a părăsit și perderile mari, ce le-au avut, ridicându-se din Maiu până azi la o sută șaptezeci de mii prizonieri, pe cari i-a lăsat în mâinile noastre, ne dovedesc, cât de sângeroase au fost ele.

Nouile „concesiuni” rusești făcute României.

București. — Cu privire la informațiunile «Epocei» și a «Adevărului» privitoare la unele noul «concesiuni» ce Rusia ar fi făcut României, — ziarul «Moldova» declară că aceste informațiuni ale numitelor zăre sunt neadevurate.

În cel din urmă consiliu de miniștri, spune «Moldova», — d. Ionel Brătianu a spus numai colegilor săi că a primit o notă scrisă din partea Rusiei care însă nu făcea decât să arate răspunsul cu vorbe ce guvernul român primise dela Petrograd, la cererile sale.

Este însă adevărat că d. Koziel-Poklewsky a declarat că îndată ce va avea răspunsul României la nota scrisă ce a înmănat d-lui Brătianu va face din partea guvernului său noul propunerii mai plăcute intereselor românești.

Un însemnat sfat de miniștri români.

Cotim în „Universul” de ieri:

Un sfat de miniștri s'a ținut ieri (Joi) dimineața. Sfatul s'a ocupat cu starea din afară și mai cu seamă cu noua comunicare făcută de ministrul Rusiei din București în numele d-lui Sassonov, comunicare la care d-l prim-ministru va răspunde azi (Vineri) cu prilejul întrevederii ce o are cu d-l Poklewsky ministrul Rusiei la București.

»Dimineața» e informată că în sfatul de Joi s'a discutat și starea politică din lăuntrul țării în legătură cu criza din partidul conservator.

Discutându-se asupra putinței unei mișcări a partidului conservator și partidului conservator-democrat contra guvernului, — scrie „Dimineața” — s'a spus că îndată ce se va arăta o asemenea mișcare, d. Brătianu să lumineze situațiunea internă, prezentând regelui demisia cabinetului spre a provoca astfel pe suveran să se pronunțe între politica guvernului și punctul de vedere al opozițiunii.

Starea încordată a României.

Ce spun gazetele grecești:

Ziarul „Nea Alithia”, care iese în Salonic, vorbind despre înțelegerea încheiată între Serbia, Grecia și România scrie:

— Situația României este azi foarte grea. Ea este așezată între ciocan și nicovală. Pe de o parte este tripla înțelegere care o chiamă să se alătureze ei și pe de altă parte sunt austro-ger-

manii, cari îi propun neutralitatea. România nu poate avea nici o încredere în Rusia, fiindcă amintirea amară de la 1878 — când în loc de a mulțumi pentru sprijinul ei, imperiul de nord îi răpi frumoasa provincie a Basarabiei populată numai numai cu români — este încă vie la români.

Este adevărat, că o înțelegere pentru păstrarea cumpenei balcanice a fost încheiată între România, Grecia și Serbia și are drept condiție principală obligația Serbiei și Greciei de a ataca Bulgaria, dacă această din urmă ar intra în România. Dar, nu trebuie uitat că această înțelegere este pentru vremuri normale și nu la o epocă turburată ca aceea prin care trecem.

Dacă Bulgaria atacă România pentru a-i lua Dobrogea, datoria Greciei este desigur să alerge în ajutorul României; dacă România se declară pentru tripla înțelegere și atacă Austro-Ungaria, cu scopul de a ocupa Transilvania și alte provincii pentru a-și mări teritoriul și populația, atunci, cu toată că înțelegerea încheiată între România, Serbia și Grecia va fi ruptă totuși Grecia nu va avea să intervină dacă România va fi amenințată de bulgari.

România știe că această chestiune nu poate fi dusă la bun sfârșit altfel și lăd de ce cu toată dorința ei de a intra în joc, ea va fi forțată să păstreze neutralitatea până la sfârșitul războiului.

Războiul.

În timpul din urmă s'au dat pretutindenea lupte foarte mari. În Galicția armata noastră a ajuns la Ravaruska, unde și astăzi s'a dat o luptă însemnată, apoi la Dornfeld și Brodki. Iar Nistru l-a trecut în mai multe puncte. După-ce Bucovina e total curățită de dușman, înaintarea noastră în Basarabia se face pas de pas.

În Franța sunt tot lupte de șanturi. În unele părți le-a reușit Francezilor, după perderi mari, să înainteze până în prima linie de întărituri ale Germanilor. Nu se poate vorbi însă de o înlegănare așa de puternică, cum o vedem în Galicția.

Italienii până acum n'au prea dat dovadă de reușită, după laudele ce le-au împrăștiat în lume. Locurile pe unde vreau ei să pătrundă sunt foarte întărite așa încât, din partea asta, nu avem de ce să ne temem.

Telegramele războiului.

Situația în nordul monarhiei.

Budapesta, 17 Iunie. În Galizia Rușii nu s'au putut împotrivi atacurilor aliaților, deși s'au apărat cu cea mai mare îndârjire. Urmărite de trupele noastre învingătoare rămășițele corpurilor rusești de armată bătute s'au retras peste Czowkov, Lubaczow și Jaworow. Spre sud dela drumul Lemberg-ului armata generalului Böhm-Ermolli a luat azi noapte cu asalt toate pozițiile rusești de pe întreg frontul aruncându-i peste linia Sadow — Wisznia și Rudhi. Spre sud dela Nistru luptăm în fața capetelor de pod de aici. Trupele generalului Pflanser-Baltin au ocupat ieri dimineața localitatea Nizniow. Bogatele prăzi de războiu făcute în luptele și ciocnirile din Iunie se compun — până cu ziua de 15 l. c. — din 108 de ofițeri și 122,300 ce soldați dușmani făcuți prizonieri, apoi 53 de tunuri, 187 de mitralieze și 53 de cară de muniții.

Budapesta, 18 Iunie. Armatele rusești bătute nu și-au putut ocupa vre-o poziție nici ieri. În Galizia de mijloc Rușii și-au urmat retragerea în direcție ostică sub acoperirea unei puternice ariergarde (ceastă, ce stă să apere pe cel din urmă). Armatele aliate sunt în urma lor pretutindeni. Spre nord dela Sieniava trupele noastre înaintează peste Cieplice și Cewkow. Trupele noastre au aruncat peste hotarul galician trupele rusești, cari mai rămăseră pe teritoriul acestui ținut. Dușmanul a suferit pierderi grele. Alăturându-se la aceste dinspre ost trupele aliate au ajuns până la Lubcow și smulgând din mâinile Rușilor orașul Niemrowy au înaintat spre Janow. Lângă Wolcuchi, pe drumul Lemberg-ului Böhm-Ermolli l'a respins pe dușman până peste Weresița. La miezul nopții am luat cu asalt partea ostică a Grodek-ului. Și spre sud dela Grodek am curățit întreg țărmul drept al Weresiței de dușman.

Spre sud dela Nistru situația e neschimbată.

Budapesta, 19 Iunie. În decursul urmărilor trupele noastre au înaintat pe teritor rusesc spre nord dela Sieniava și au ajuns până la înălțimile din nordul Kresow-ului. Am ocupat localitățile Tanewlapany și Tarnograd. S'au retras pe mai multe locuri și trupele rusești, cari au ocupat poziții între Sanul Inferior și Vistula. Am ocupat Ciesanovo, precum și înălțimile din nordul acestuia.

La Weresița luptele s'au încet. Trupele noastre și-au pus pe câteva locuri piciorul pe țărmul ostic al acestui râu. Spre sud dela Nistru superior Rușii au fost siliți să se retragă după lupte violente din pozițiile lor de lângă Litynia. Urmărindu-i trupele noastre au ajuns până la gurile Weresiței.

Dealtcum situația e neschimbată. Aripa ostică a armatei lui Pflanser-Baltin a respins ieri erunt între Prut și Nistru opt atacuri dușmane. Dușmanul, care a făcut sforțări mari, ca să ne arunce trupele viteze îndărăpt în Bucovina, a suferit pierderi grele pe urma focului nostru de artilerie și a scăpat cu fugă. Am prins 8 ofițeri și 1002 de soldați dușmani și am luat 3 mitralieze.

La granițele italiene.

Italienii au încercat noi eșuri singuratic în contra noastră, dar i-am respins. Astfel d. e. pe valea râului Isonzo la Monfalcone, Saggrado și Plava apoi la hotarele carintiene spre ost dela Plöcken, iar la granițele tirolese în apropierea localității Feutelsstein.

Pe frontul Isonzo lângă Plava am respins mai multe atacuri de ale dușmanului cauzându-

mari pierderi. În ținutul stâncos trupele de munte urmează lupta. La hotarele carintiene n'a fost vre-un eveniment mai însemnat. În Tirol în regiunea Fofano lângă Fressassi, am respins atacurile dușmane îndreptate în contra localităților Auchenstein și Montecosto, precum și în contra pasului Tilicachi.

Höfer.

Italienii au avut prin noile lor eșuri pe frontul de Isonzo un tot așa de puțin rezultat, ca și până acum la Plava. Bravele noastre trupe dalmatine au respins ieri seară și azi noapte atacul unei brigade italiene. Eri ne-a atacat din nou dușmanul, dar l-am respins iarăși. Pe terenul de atae am observat două brigăzi piemonteze și un regiment de miliții. Pierderile Italianilor sunt atât aici, cât și pe teritoriul Km foarte mari. La Montecosto și pe teritoriul Plöcken am respins iarăși atacurile reînnoite ale dușmanului.

Höfer.

Pe frontul anglo-franco-ruso-german.

Berlin, 17 Iunie. Pe câmpul de operații dela vest: Impinși de înfrângerile rusești Francezii și Englezii au atacat ieri cu mari forțe pe frontul vestic. Englezilor le a succedat ieri la Ypern să ne împingă ceva mai îndărăpt pozițiile din nordul lacului Believaardo. Aici decurge încă lupta. Față de aceste însă două atacuri îndreptate de către patru divizii engleze în contra noastră între șoseaua Estaire — Labasse și Labasector au fost pe deplin zădărnice de fosul nostru. Vitezele noastre regimente din Vestfalia, precum și câteva detașamente de trupe de gardă au respins aceste atacuri după înverșunate lupte cu baionetă și i-am cauzat dușmanului pierderi grele. Aici am luat mai multe mitralieze, precum și o puștoară de mină. După pierderile sale din 13 și 14 l. c. dușmanul nu a mai cucerit să se apropie de pozițiile noastre de pe înălțimea Loretto, în care se țin bine soldații noștri din Baden. La Moulinsoustouven lupta ține încă. Am zădărnicit încercările dușmanului de a ne sparge rândurile în Vosgi, în văile Fecht și Lauch. Acum luptăm numai spre nordvest dela Maceral, precum și la Hilsenfirs. În celelalte locuri am respins pretutindeni toate atacurile dușmane.

Pe câmpul de operații dela est: Am respins atât spre sudost dela Marianopol, cât și spre nord dela Bolmiova și spre est dela Augustow atacurile rusești îndreptate în contra ținutului Davinal. Înaintea noastră pe frontul Lipovo — Kulvaria a progresat. Aici am ocupat mai multe localități făcând prizonieri 2040 de soldați dușmani și luând trei mitralieze.

Pe teatrul sudostic: În 14 l. c. am respins atacurile rusești îndreptate în contra pozițiilor noastre cucerite în nordul Vistulei superioare. Armatele rusești bătute au încercat ieri pe întreg frontul, până la ținutul moștros care se întinde spre est dela Sieniava, ca să oprească pe aliați în urmărire. După lupte violente însă i-am respins seara la Cieplic, spre nord dela Sieniava și spre vest dela Lavarov și Sadovaviznia. Ei urmărim mai departe. Incepând din 12-l. c. armata lui Mackensen a făcut mai mult de 40,000 de prizonieri și a luat 69 de mitralieze. Intre Zuravno și moștirile dela Nistru Rușii au câștigat puțin teren. Dealtmintrelea situația generală e neschimbată.

Berlin, 18 Iunie. Pe câmpul de operații dela vest: Am recucerit cea mai mare parte din tranșeele pierdute alături spre nord dela lacul Believaardo. Englezii și Francezii și-au continuat ieri încercările de a ne sparge rândurile. Spre nord dela canalul Labasse Saxonii și trupele noastre din Vestfalia l'a învins pe dușman într-o luptă dată pept la piept și l'au silit să se retragă în propriile-i poziții.

Pe frontul, care începe din vestul localității Lieven și se sfârșește la Arras Francezii îndreptează încontinuu noi și noi atacuri în contra noastră. Pe înălțimea Loretto am cedat dușmanului un tranșee derămat cu desăvârșire. Spre sud dela Souchez le-a succedat Francezilor să pătrundă în pozițiile noastre pe un front de 600 de metri. Aici decurge încă lupta.

În alte locuri am respins crunt pretutindeni atacurile franceze: așa dar atacurile, pe cari Francezii și Englezii le-au îndreptat în contra noastră cu o mare risipă și belșug de muniții și fără considerare la pierderile grele s'au sfârșit pretutindeni cu înfrângerea dușmanului. Aceste lupte plept la piept, cari s'au sfârșit favorabil pentru noi, dau din nou dovadă de vitejia strălucită și ținuta neresturnabilă a trupelor noastre. Asemenea s'au sfârșit și atacurile franceze îndreptate în contra noastră la Moulinsoustouven. Aici am făcut prizonieri 5 ofițeri și 300 de soldați dușmani. În Vosgi au ținut și ieri luptele înverșunate dintre văile Fecht și Lauch; către seară însă s'au mal domolit.

Afară de o mică pierdere de teren, pe care am avut-o spre nord dela Metzeral ni-am ținut toate celelalte poziții și am făcut 100 de prizonieri.

Pe câmpul de operații dela est: Aici am respins mai multe atacuri dușmane; dealtmintrelea pe acest front nu e nimic nou.

Pe teatrul sudostic: Ofensiva alianțelor spre nord dela Sieniava i-a silit pe Ruși să și prodea pozițiile și să se retragă în Tarnograd. Urmărindu-i energic Mackensen l-a respins pe Ruși mai departe. Am luat cu asalt localitățile Dachnov și Lubaczow și am curățit de dușman țărmul sudic Smolinkoi. La Niemyrovo am zdrobit repede rezistența Rușilor și am ocupat drumul Niemyrovo-Jaworow. Rușii se retrag mai departe spre sud, spre Weresița. Spre sud dela moștirile Nistrului situația e neschimbată.

Comunicatul oficial francez din 16 l. c. afirmă, că noi am bombardat cu bombe de aprins catedrala din Rheims. Aceasta nu e adevărat. Focul nostru a fost îndreptat în contra căzărnilor din războiul acestui oraș precum și în contra pozițiilor de artilerie din nordul Rheims-ului.

Berlin, 19 Iunie. Pe câmpul de operații dela est: Spre nord dela Arras dușmanul a încercat însădar să ne spargă rândurile. Spre nord dela canalul Labasse Englezii au suferit o nouă înfrângere. Trupele lor în ofensivă parte au fost zdrobite, parte s'au refugiat.

În cimitirul din nordul localității Angrès, precum și spre sud dela Souchez Francezii au pătruns în tranșeele noastre dinainte.

În partea nordică a înălțimii Loretto i-am predat dușmanului cu voia o parte dintr'un tranșee espusă focului dușman de artilerie. Dealtmintrelea am respins toate atacurile dușmanului. Incepând din 16 l. c. am făcut prizonieri pe teatrele de luptă, ce se întind spre nord dela Arras, 17 ofițeri și 647 de soldați dușmani. Pierderile sângeroase de aici ale dușmanului răspund pierderilor suferite de el în lupta din Champagne. În Argoni am respins câteva eșuri mai mici de-ale dușmanului. La Vauquois s'au dat numai lupte locale. În Vosgi, spre vest dela Metzeral, lupta continuă.

Pe câmpul de operații dela est: Cavaleria germană a respins detașamentele rusești, cari înaintau spre est dela drumul Cytoviau-Salva, aruncându-le peste ținutul Syma. Am zădărnicit atacul dușman îndreptat în contra puternicei linii Dowl. Pe ambele laturi ale orașului Tarnograd (spre nord dela Przemyśl, în Rusia) l'am respins azi noapte pe dușman spre sectorul Ta-

nev. Trupele generalului Mackensen l-au scos pe dușman din pozițiile, pe care acesta și le-a pregătit la Grodek aruncându-l până la Naremiasto, Magiarow și linia Vereșița la gurile Nistrului.

Situația pe frontul dela Nistru, spre nord dela Stryj a rămas neschimbată.

Depeșe.

Strigătul de desnădejde al Rusiei.

— Dacă aliații nu iau o ofensivă puternică, Rușii sunt perduți —

Kopenhaga 2 Iunie. — Se anunță din Petersburg: Un militar superior rus, după cum se zice adjutantul general Sandetzki, va pleca în curând în Franța, pentru a arăta acolo situația rea a armatei rusești și să împinteneze pe aliații apuseni la o luptă mai energică. După cum se asigură din loc însemnat această călătorie a generalului este urmarea sfatului Marelui Duce Nicolaevici, care a declarat pe față în amintita scrisoare către țară, că nu poate garanta nimic, dacă Francezii și Englezii nu se vor hotărî îndată la o ofensivă puternică, singura care ar putea abate forțele germane de pe frontul răsăritean pe cel apusean. Altfel va trebui să aibă în vedere retragerea, de oarece nu e în stare să reziste cu armata Istovlă în contra puterii de împingere a armatei germano-austro-ungare.

Ministrul de războiu Suchomlinow, care zilele din urmă a fost chemat de trei ori la țară, a zis alături în cercuri mai apropiate: Țara este foarte mirat, că aliații își potrivească atât de puțin luptele lor cu acelea ale Rusiei, de unde iese că Rusia poartă în spinare războiul lumii. Moratow, ajutorul ministrului de externe, s'a pronunțat și mai lămurit zilele acestea către agentul militar francez, dându-și părerea că aliații apuseni, prin starea lor pe loc militară, dau nutriment nou svonurilor de pace separată. Tot această plângere o are și gazetăria rusă în ultimele zile.

Ce este Basarabia?

Intr'un articol, apărut în revistă ieșană „Viața Românească”, d-l Alexis Nour, el însuși român Basarabean, dă câteva date asupra Basarabiei. Le reproducem, pentru a contribui la răspândirea adevărului.

Iată ce scrie d. Nour:

„Sunt mulți oare în România cări pricep ceiace este Basarabia? Cam 5 milioane de hectare de pământ absolut tot de folosit; 1000 kilometri de mal al Nistrului; 600 al Prutului; 20 al Dunării; 100 al Mării Negre; 3 milioane populație din care 2 milioane 100 de mii de Români, 300 mii Evrei, 300 mii Ruteni, 100 mii Ruși, 60 mii Bulgari, 50 mii Germani, 50 mii Țigani, 40 mii Găgăuți și alții: Chișinăul cu 140 mii locuitori; Achermanul cu 60 de mii. Benderul cu 54 de mii. Insmăilul cu 50 de mii. Bălții cu 45 de mii. Soroca cu 30 de mii. Hotinul cu 30 de mii. Orhei cu 25, Bolgradul cu 25, Chilia cu 15, Cahul cu 15, Renii cu 15; apoi vre'o 25 de târgușoare având între 4

și 9 mii de locuitori, moșii mănăstirești peste 400 mii de hectare, 1000 de proprietari având fiecare peste 600 de hectare și până la 35 mii unul; 2.700.000 de hectare aparținând țaranimei; venitul țării 254 milioane lei, iar cheltuielile 130 milioane; etc, etc, etc.”

Gazetăria rusă cere sfărâmarea tractatului dela București.

Din Moscova se anunță:

Ziarul „Recii” gazeta d-lui Mi-liuko, șeful cadeților ruși (partidul constituțional), arătând greutățile întâmpinate de diplomația Impătritei Înțelegeri la Sofia, pentru a hotărî intrarea Bulgariei în acțiune, spune că aceste greutăți s'ar putea înlătura cu ușurință dacă guvernele din Petrograd, Paris, Londra și Roma ar declara oficial că nu recunosc puterea tratatului de pace dela București din 1913, și că își iau ei dreptul de a-l schimba în conferința de pace, ce va urma războiului.

O astfel de declarațiune oficială — spune ziarul „Recii” — cum și o seamă de asigurări date Bulgariei, că tractatul acesta se va revizui după dorințele ei, o va hotărî poate să părăsească îndată neutralitatea, atacând pe turci.

Lăudăros, de altfel ca și celelalte ziare ruse, „Recii” își încheie susținerile sale cu arătarea, că odată Impătrita Înțelegeri biruitoare pe toată linia statelor interesate în păstrarea tractatului de pace dela București, nu se vor încumeta să se opună la revizuirea lui, această însemnând nimicirea lor, așa că Bulgaria poate fi sigură că va fi mulțumită.

Gazetăria Sârbă și darea Macedoniei.

Sofia. — *Gazetăria sârbească continuă lupta sa contra făgădueli de teritorii macedonene Bulgariet precum și contra puterilor triple-înțelegeri care au făcut la Sofia făgădueli în înțelesul darurilor Macedoniei.*

Ziarele sârbești spun că dacă quadrupa înțelegere vrea să dea daruri Bulgariet spre a-l asigura ajutorul, trebuie să i le dea doar pe socoteala Turciei, căci Serbia nu va da nici o dată nimic din Macedonia.

D. Asquith speră într'o apropiată biruință la Dardanele.

Londra. — În ședința de Mărți a camerei engleze deputatul Dillon a declarat în numele naționaliștilor irlandezi, că oricât îl doare depărtarea guvernului, trebuie să recunoască că noul guvern în dispozițiile lui e condus de scopul, ca să se asigure învingerea mare.

În timpul discuției, d. Asquith a declarat, că atacul împotriva Dardanelor e de o însemnătate extraordinară și în curând se va termina cu succes. Primul ministru a mulțumit camerei pentru sprijinul ce îl dă noului guvern. Camera a votat bugetul.

Atac împotriva orașului Karlsruhe.

Karlsruhe. — Azi, Mărți, dimineța la orele 2, 23 aeroplane franceze au atacat orașul Karlsruhe. Bombele aruncate au omorât 80 oameni, iar

4 au fost greu răniți și foarte mulți ușor răniți. Jertfele sunt în partea cea mai mare femei și copii, cari se duceau la lucru. Aeroplanele dușmane au aruncat bombe și asupra castelului marelui duce. În acest castel locuiește de prezent regina Svediei.

Rușii își fac un nou plan de războiu.

Viena. — „Neue Freie Presse” scrie: Ziarele din Petrograd scriu toate la fel — parcă ar fi primit îndrumări din acelaș loc — că în Galiția armata rusească se află în față cu nu număr covârșitor al inamicului, dar câtă vreme armata rusească se va putea ține pe linia Nistrului, înaintarea trupelor austro-ungare e un câștig numai de jumătate. Părerea publică rusească trebuie să se împrietenească cu gândul, că statul major rusesc își va lua deocamdată privirile dela Galiția, a făcut însă un nou plan de războiu, care îl va uimi pe inamic și va face deopotrivă numărul lui covârșitor.

Până va ajunge să se întâmple acest plan, în Galiția se vor da numai lupte cari să-l neliniștească și să-l obosească pe vrășmaș.

România și Bulgaria.

Paris. — Lui „Le Matin” i se telegrafiază din Roma: Se păre, că tratativele romano-bulgare sunt foarte înaintate. Bulgaria a declarat, că nu mai se ține atât de mult de aceea că să i se înapoieze întreg ținutul pe care-l pierdu-se în urma păcii dela București.

Sofia. — Duminecă d. Derussl, ministrul român în Sofia, a plecat la București. Înainte de plecarea ministrul român a făcut o vizită dlui Radostavoff, ministru-președinte bulgar, cu care a avut o lungă consfătuire. După cum publică foile, ministrul președinte bulgar ar fi declarat, că Bulgaria e gata să facă o înțelegere pacifică cu România, asemenea o învoită Bulgaria să reguleze în mod corespunzător și circulația imprumutată a trenurilor, care a pricinuit pagube însemnate comerțului bulgar.

Turcia face concesiuni de pământ Bulgariei.

Sofia. — Hadji Kulceff ministru-ajutor al tratativelor dintre Turcia și Bulgaria a sosit atel din Constantinopol. Se vestește că tratativele vor aduce un sfârșit bun. Turcia îi va da Bulgariet, ținuturile sculte în teritoriul bulgar.

Planul de atac al flotei italiene.

Genf. — „Journal de Genève” scrie că flota italiană a parasit Adria încă înainte de a se fi declarat războiul, temându-se că în lipsă de puncte de razim va fi primejduită din partea flotei austro-ungare. Flota italiană s'a retras la Tarento și în porturile italiene au rămas numai unități mai mici. Comandamentul flotei italiene nu ține de trebuință, ca flota să înceapă lupte de prisos, ci ca flota franceză la Malta ea va aștepta momentul potrivit în Tarento. Singur numai crucișătoare mai mici fac călătoria din când în când spre țărmul dalmatin, ca să pricinuiască acolo pagube.

Putința pentru începerea unei acțiuni în Marea Adriatică din partea flotei italiene e dată numai în cazul, când armatei italiene i-ar reuși să-și facă drum spre Trieste. În acest caz armatele de pe uscat ar încerca împreună cu flota să ocupe Trieste. Aceasta ocupare însă întâmpină greutate în faptul că în apropierea Triestului se găsește portul puternic Pola.

Deocamdată flota de vase italiene și franceze vor încerca ca prin atac surprinzător asupra termenului dat, să silească flota austro-ungară să lase din portul dela Pola și să ia lupta în mare deschisă.

Intrevedere între miniștrii Brăteanu și Poklevsky. Din București se anunță:

Prim-ministrul I. C. Brăteanu a avut Vineri o întrevedere mai lungă cu dl Poklevsky, ministrul Rusiei la București, căruia i-a comunicat răspunsul guvernului român la ultima întrebare a Rusiei.

A doua zi, Sâmbătă, dl Brăteanu a plecat la moșia sa, Florică.

Secvestrarea recoltei nouă.

Ordinul guvernului Nr. 2072—1915.

Numărul dela 17 Iunie al Monitorului Oficial publică ordinația guvernului ungar, care poruncește secvestrarea noii recolte și condițiile ei de valorizare. Producția de grâu, secară, hrișcă și ovăș pe 1915 se poate vinde ori da în altă mână numai după cum arată și ordinația.

Avându-se în vedere hrănirea publică și împiedicarea trebuințelor materiale din țară, toate recoltele pomenite sunt revirite. Acea parte a producției, pe care producătorul are dreptul să o țină pentru trebuințele economice și casnice, și-o pot întrebuința după plac. Stabilirea acestei părți se socotește numai până la 15 August 1916.

Sub titlul de trebuințe casnice este permis să se socotească din bucatele pomenite 18 chilogramme de persoană lunar, socotindu-se acele persoane cari au întreținere regulată în casa gazdei. Iar ca trebuințe economice se scoate de sub revirire numai acea parte din recoltă care servește pe bază unui contract drept simbric pentru servitori și muncitori, ori alții aplicați la lucrările economice, apoi se scot cerealele de lipsă pentru sămănătură, precum și cele de lipsă la nutirea animalelor.

Producătorul (al cui sunt bucatele) nu mai poate porunci asupra bucatelor revirite, ci numai direcția municipală (comitatului). Cine nu-i producător, ori cine nu-și poate acoperi trebuințele economice sau casnice cu producția sa este îndreptățit până la 15 Septembrie 1915 să cumpere dela ori care producător de pe teritoriul aceluși municipiu, atât cât îi trebuie pentru susținere până la 15 August 1916.

Producătorul are drept să socotească pentru casă 18, ceialalți însă numai 10 chilogramme lunar de fiecare persoană ce privește întreținerea regulată în casă.

Breslele industriale, societățile, internatele, spitalele au permisia ca până

la 15 Septembrie 1915 să se poată aproviziona cu cereale de cari au trebuință până la 15 August 1916.

Cine ar vinde fără îngăduire din cerealele revirite va fi pedepsit până la 3 luni închisoare și 600 coroane.

Ordinația guvernului dispune întemeierea unei Societăți pe acți a producției războiului, al cărei întemeiator este guvernul. Banca se va înființa în ziua de 26 Iunie, când se va ține adunarea publică a societății în localurile ministerului de agricultură. Capitalul societar va fi de 20 milioane coroane.

Luptele din Basarabia.

»Universul« primește din Rădăuți următoarele amănunte:

În urma puternicei ofensive austro-germane pe frontul bucovinean, câmpul de luptă s'a strămutat spre Basarabia.

Pentru a putea urmări desfășurarea evenimentelor, am căutat să fim cât mai aproape de teatrul operațiunilor și în acest scop am sosit la Rădăuți, punctul nostru de frontieră spre Lipcani (Basarabia).

Luptele pe acest front devin tot mai interesante. După trei zile de lupte crâncene și foarte înverșunate, în cari războierii au avut mii de morți și răniți, austro-germanii au reușit să pătrundă pe teritoriul basarabean.

Acum începe fuga acestei populații, care aproape uluită de schimbarea evenimentelor, își părăsește avutul, pornind în neștire după armata rusă.

Aceasta se datorește în primul rând faptului că rușii, înaintea retragerii lor, au spus populației civile să se refugieze. Orașele rusești dela frontiera Bucovinei cari n'au fost încă ocupate de austriaci, sunt foarte desăvârșite. Toată lumea își împachetează bagajele, gata de fugă și așteptând numai momentul plecării armatei.

Până acum patrulile austro-germane au ocupat în Basarabia localitățile: Tresonț, Larga, Marginea și Mamalaja. Tunurile așezate pe înălțimile dealungul frontierei Bucovinei, bombardează pozițiunile rusești.

În tot timpul nopții puternice reflectoare austriace nu cercetă întreaga regiune.

În cursul zilei de azi a domnit liniște, războierii așteptând poate ajutoare noi. În timp ce trupele austro-germane se odihnesc, numeroase detașamente patrulează, iar populația speră tranșea, fiecare persoană fiind plătită cu 2 coroane pe zi și masa. Se prevăd lupte la noapte.

În cursul ultimelor lupte s'a observat că rușii duc mare lipsă de muniții.

Ca rezultat al luptelor din Bucovina, e interesant de notat, că după 11 luni, beligeranții au ajuns din nou acolo de unde au pornit, căci anul trecut, în Iulie, luptele se desfășurau la frontiera Basarabiei.

Știrile Săptămânii.

Sibiu, 24 Iunie n.

Spre orientarea cetitorilor!

Ne mai desparte numai câteva zile de jumătatea anului, când se isprăvește abonamentul la o seamă de cetitori de-ai noștri. Prin aceasta ne rugăm de reînnoirea abonamentului cât se poate mai curând, ca astfel să avem și noi timpul de lipsă pentru contarea banilor și rânduirea cărților din vreme. Acestea sunt tot lucruri, cari fac apoi cu puțință bunul mers al foilor și se împedecă orice greșală, ce ușor poate vani

înainte, dacă toți abonații ar plăti numai în ultimele zile.

Când ne rugăm pentru reînnoirea abonamentului, suntem stăpâniți de nădejdea, că toți abonații cei vechi ne vor rămâne credincioși și pe mai departe. Iar aceasta cu atât mai mult, fiindcă trăim niște vremuri, mari asupra cărora fiecare om trebuie să cetească ceva măcar odată la săptămână.

E adevărat și aceea, că în gazete de prezent nu se mai poate scrie asupra la toate lucrurile, ca altă dată. Dar aceasta nu trebuie să ne facă să nu mai cetim, ci din contră trebuie să urmărim desfășurarea tuturor întâmplărilor din zilele noastre. Cunoșcând starea noastră din trecut, cum și cele petrecute în prezent, cu atât mai bine orientați vom fi în viitorul apropiat, care de sigur ne va aduce multe schimbări. Iar atunci de unde să știe omul ce se face sau să zică, dacă nu va avea în mână o gazetă, care să-l fi ținut mereu în curent cu cele petrecute în lume?

Iată deci, că abonarea unei foi este nepărat de lipsă pentru orice Român mai de dai Decamne. Cât ce privește »Foia Poporului«, ea de peste 20 de ani se străduiește la luminarea și cultivarea poporului nostru în toate privințele. Pentru ajungere acestui scop am făcut tot ce am putut până acum. Iar în viitor de asemenea ne vom strădui să facem tot ce putem.

Trebuie să amintim însă, că chiar în acest an au dat și peste noi greutăți dintr-o parte mai mari și mai neprevăzute: deodată cu declararea războiului a venit cenzura (controla) peste foi, care ne-a adus greutăți tehnice și altele de tot felul, apoi mobilizarea mai multor persoane din redacție și tipografie, scumpirea hârtiei, a cernei și de tipărit, a benzinei etc. etc.

Dar cu toate acestea, având în vedere starea materială grea a poporului nostru, nu ne gândim la urcarea prețului foilor, cum au făcut multe gazete. Ne rugăm însă pentru reînnoirea abonamentului din partea tuturor abonaților vechi, cum și pentru lăfșirea foilor noastre în cercul cunoșcărilor D-Voastre. Aceasta nu e prea mult cerut, dela un Român bun, cum ne place a crede pe fiecare abonant și cetitor al foilor noastre.

Abonații vechi sunt rugați a trimite banii cu mandatul ce li s'a trimis în foie, pe acela e pus numărul foilor lor; cei noi sunt rugați a spune, că numai de acum abonează foia; iar ceico plătesc în persoană la Sibiu, să aducă mandatul cu ei, când plătesc.

Mal facem apoi cunoscut, că numărul de probă trimitem, la dorință oricui gratis. Să se ceară numai pe o cartă postală. Lășiți deci »Foia Poporului« peste tot locul! Aceasta e cea mai veche și mai iestină foie populară, care apără interesele neamului nostru.

În atențiunea învățătorilor bătrâni (43—50 ani) asentați. — Cetim în »Telegra-Român din Sibiu«:

Toți acei învățători ai noștri între 43—50 ani cari au fost găsiți apti pentru armată, își vor înainta îndată după asentare petiția de scutire la consistorul arhidiecezan.

Lângă petiția scrisă în românește vor anexa certificatul de asentare (Népfelkelési igazolvány lap). Proiectele de scutire le va pregăti consistorul. Pentru ca ele să fie exacte, învățătorii vor răspunde în petiție la următoarele întrebări.

1. Câte puteri didactice are școala respectivă?
2. Dintre acestea cari sunt în serviciul militar?
3. Câte funcționează actualmente?
4. Câte sunt scutite de serviciu militar?
5. Are școala învățătoare?

6. Câți elevi cercetează școala? (De toate zilele și de repetiție).
7. Dela care dată funcționează învățătorul petiționar la școala actuală?
8. Școala este plasată într'un singur local

sau este dislocată în mai multe? În cazul din urmă ce distanță este între diferitele localuri?

9. Nu este posibilă combinarea claselor? Învățătorii cari și-au ocupat postul numai din 1 Ianuarie 1915 precum și gloșarii din sub-

clasa A., cari au instrucție militară, nu pot fi propuși spre dispensare.

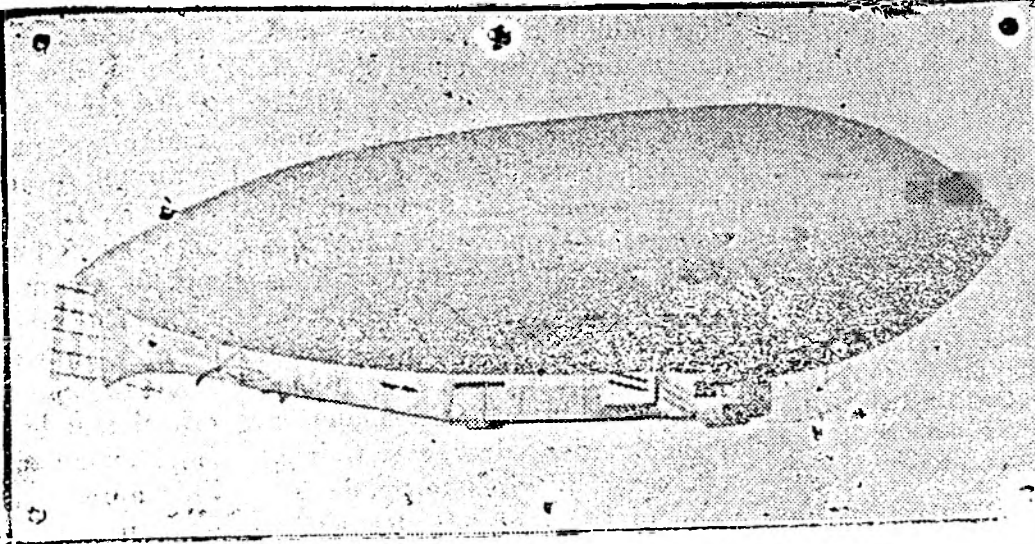
Învățătorii ale căror petiții nu vor cuprinde decât cerute mai sus, nu vor fi recomandați dlui ministru.

Dr. I. Mateiu.

Nimicirea renumitului balon italian „Citta di Ferrara“.

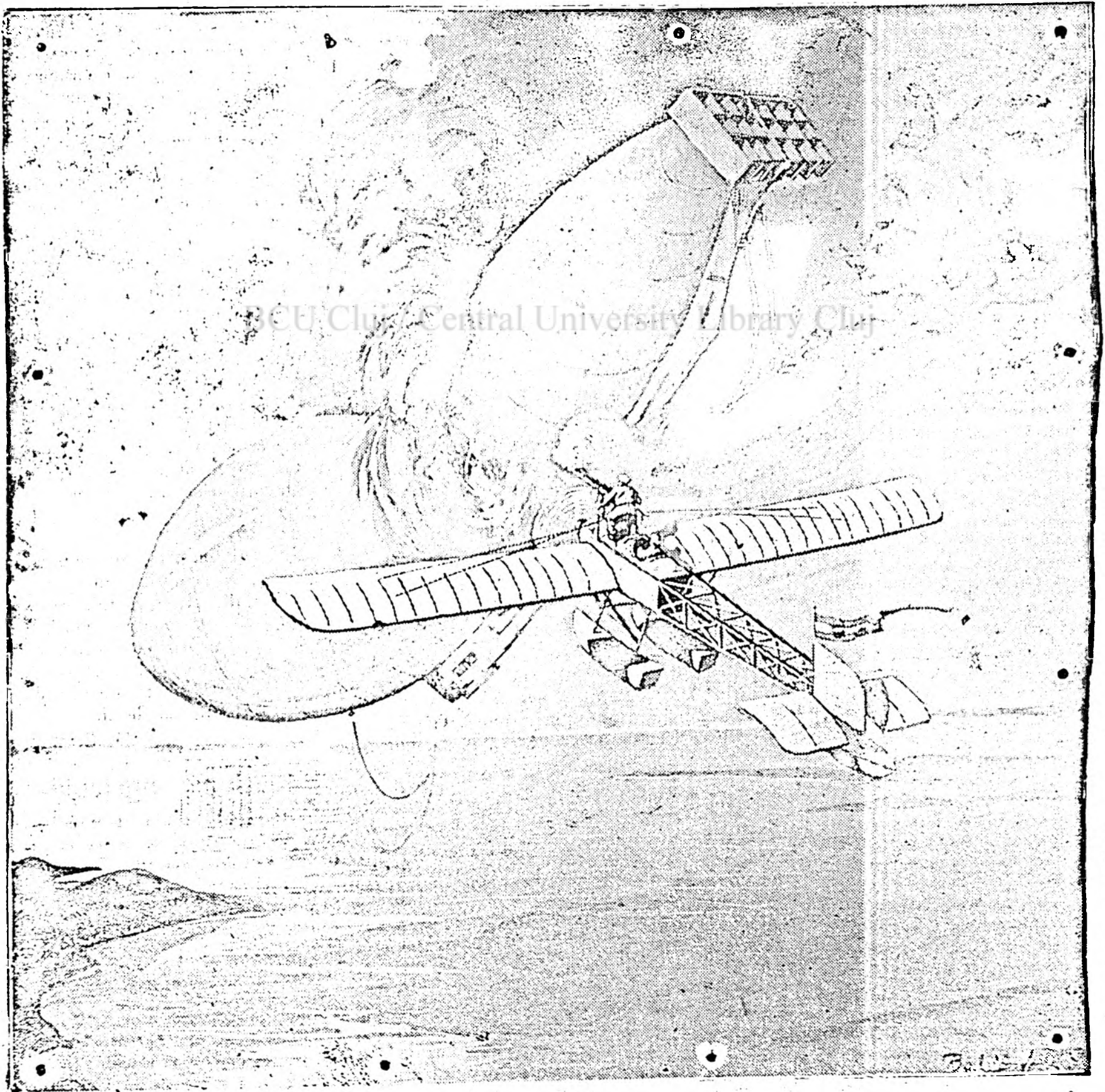
Pe lângă armele de luptă cunoscute, în războiul european de acum mai joacă un mare rol aeroplanele și baloanele. Iar pentru viitor se dă cu șo-coteala, că aceste mașini zburătoare vor avea o însemnătate și mai mare pentru războiu. Ba sunt mulți, cari susțin, că în războaiele viitoare cele mai mari lupte se vor da în aer.

Oricum, fapt este, că deși baloanele și aeroplanele au fost iscodite și mai bine perfecționate abia numai de câțiva ani — totuși ele au ajuns să fie folosite în toate armatele țării lor europene. Cine n'a cetit în

lunile din urmă, că în cutare loc s'a ivit un aeroplan, care avea chemarea să afle starea trupelor dușmane, iar în alt loc un balon s'a văzut pe deasupra orașului, peste care au aruncat bombe ca să-l aprindă, să omoare oameni sau să facă alte pagube?

Astfel de cazuri s'au întâmplat destule cu baloanele cele mari germane, numite »Zeppelin« (după numele celui ce le a iscodit), cari au băgat în groază pe Francezi și Englezi. Aceștia, la rândul lor, încă au pornit, cu aeroplanele în părțile locuite de germani, ca să le cer-

seteze starea armatei lor, sau din baloane să arunce bombe asupra orașelor germane. Se urmează deci: dinte pentru dinte și cuiu pentru cuiu.

Mai nou vedem petrecându-se această stare de lucruri pe câmpul de războiu dintre monarhia noastră și Italia. Balonul italian „Citta di Ferrara“ (vezi chipul cel mic) a fost observat mai zilele trecute pe deasupra orașului Fiume, de unde s'au luat după el mai multe aeroplane austro-ungare.

Atunci balonul italian s'a îndreptat spre orașul Abazia, aruncând peste Fiume opt bombe, cari au rănit și omorât ni multe persoane, iar unele edificii au fost aprinse.

Un aeroplan austro-ungar a luat însă urmărirea balonului italian cu o îndrăzneală și iuteală mare, astfel că i-a reușit să-l ajungă și să sboare pe deasupra lui, când apoi sublocotenentul Klasing a tras de pe aeroplan

Dr. I. Mateiu

în balon, acesta, fiind nimerit într-o cameră de gaz, a explodat, așa că a luat foc și a căzut jos. Dintre cei din balon, câțiva au murit, iar unii au fost făcuți prizonieri. (Vezi chipul cel mare).

Câte baloane de aceste are Italia nu se știe cu siguranță, dar atâta e cu noscut, că „Citta di Ferrara” era cel mai renumit. Mărimea lui era de 12.000

metri cubici. Cazul acesta, că un aeroplan să nimească un balon (care e cu mult mai mare și mai scump), s'a întâmplat primădată în războiul actual european. De „Citta di Ferrara” să crede, că a fost provăzut și cu tunuri și muniție, dar odată ajuns aeroplanul deasupra lui, nu s'a mai putut apăra din destul, fiindcă acesta l-a atacat degrabă.

Distingerea d-nei Lucia Cosma. Cetim în „Ziua”: M. S. Regale a isălit decretul prin care se dă medalia „Bene Merenti” cl. I-a d-nei Lucia Cosma pentru merite artistice.

Felicitările noastre!

Invățătorii români căzuți pentru patrie. În lupta crâncenă, dată la 7 Mai a. c. în munții Beschizi, cu ocazia unui atac cu baloneta au căzut pe câmpul de onoare invățătorii: *Iuliu Spineanțu* din Valea-mare, tractul Lipovei, *S. Stoica* din Zlagna, lângă Caransebeș și *Ilie Călfun* din Bunea. În aceeași luptă s'a distins prin eroism regimentul 43 dela Caransebeș.

Dormiți în pace o voi viteji!

Prințul Carol pentru o jertfă a întâmplării din Huși. Se știe că la întâmplarea tristă, cu ocazia vizitei prințului Carol, la Huși pentru a lua jurământul cercetașilor din localitate, au fost și doi morți. Prințul Carol aflând că una din jertfe a lăsat o familie în cea mai neagră mizerie, a trimis acesteia suma de 250 lei, cu următoarea scrisoare:

Sunăată doamnă!

A. S. R. principele moștenitor al României a aflat cu multă mâhnire despre nenorocirea dela Huși, care a costat viața fiicei dv.

Dorind a vă da un semn de compătimire, A. S. R. a binevoit a-mi ordona să vă trimit suma de două sute cincizeci lei, pe cari îi veți primi prin mandat postal.

Primiți, vă rog, stimată doamnă, încredințarea conșiderațiunii mele.

(as.) căpitan Gb. Athanasescu, ofițer de ordonanță al principelui moștenitor.

Premiul capitalei franceze pentru fiecare Zeppelin împușcat. Ziarul francez „Matin” scrie că sfatul Parisului a hotărât ca să plătească 5000 franci fiecărui aviator, care va împușca sau va sili să coboare un Zeppelin, care s'ar lăsa deasupra Parisului și a împrejurimii lui.

Preoțimea în armată. Ziarul din Roma „Giornale d'Italia” scrie, că în armata italiană sunt iarolăși 18 mii de preoți și călugări. Din aceștia sunt capelani militari numai 700. O mie dintre anșii s'au aplicat la serviciu sanitar. Restul face serviciu activ de combatanți.

Deschiderea sezonului băilor din Buziaș. Direcțiunea băilor din Buziaș anunță, că în 15 Mai n. s'a deschis sezonul băilor din Buziaș. Stan la dispoziția publicului, ca și în timp de pace, toți cunoscuții factori de vindecare ai băilor, și anume: hidroterapie, băi naturale de acid carbonic, băi de radium, Institut Zander etc. Departo de agomotul războiului și în urma situației sale plăcute și climatice excelentă oferă un plăcut și liniștit loc de recreație. Proprietarul băilor d. Muschong, a luat măsuri liberale pentru îngrijirea membrilor armatei. Provederea on. public este organizată excelent și deplin asigurată. Circulația excelentă a trenurilor va contribui de sigur ca bilele să fie bine cercetate.

ECONOMIE

Păstrarea fânului și altor nutrețuri.

Păstrarea în liber și sub coperiș. Vom așinti privirea asupra fânului atât din erburi cât și din miriști, trifoiu, măzărice sau alte plante frunzoase. Cea mai sigură și desăvârșită e nelindoios păstrarea *sub coperiș* în șuri, poduri, șoproane (șopuri) ori gâbănașe aeroase și ferite de umezeală, furturi și găini, cari murdăresc nutrețul cu penele și găinașul lor. Asemenea clădiri însă se pun bucuroși în slujba recoltei spicoaselor ca mai prețioase așa că pentru fân și otavă nu rămâne decât păstrarea în *clădi și gtrezi*. Pe lângă că nutrețul așezat la fund și înspre vârf așese trece în mucezure și trebuie aruncat, de câte ori vitele noastre ori străine nu dau nă-

vală asupra clăilor și așa desgrădite și aorea răslețe, murdărind, izidind și dri-pind în piciare nutreț din greu. Cine are destule clădiri, unde să poată adăposti bucate și nutrețuri și tot, cu atât mai bine. Mulțimea covârșitoare însă, care nu are unde, și-ar putea ajuta, de minune, cu *șoproane deschise*, așadar fără pereți, înghiebate din câte 4 prăjini groase și foarte înalte, cari se înțepenesc în pământ la depărtarea de 3 $\frac{1}{2}$ —4 metri. Acoperișul se face din paie, trestie sau alt material ușor și se proptește, între cele 4 prăjini, pe câte un cap sau piron de așa ca să poată fi ridicat sau coborât până unde trebuie deocamdată. Din jos să înciripă un alaș (schelă) simplu, dar sdravăn și trainic, care să împedecă jilăvirea nutrețului. În lipsa lemnului trebuitor ne putem ajuta, destul de bine, cu un așternut gros de paie, ogrinji, crengi desfrunzite ori rogoz. Șopronul se va împrejmuji, la oarecare depărtare, cu țarc (gard) sau altceva drept scut contra vitelor.

Aceste șoproane intrunesc toate cerințele dorite. Pe lângă că sunt în adăvăr foarte ieftine, îndemânatic și pot fi înghiebate în pripă, ele ocrotesc nutrețul cu desăvârșire împotriva jilăvelii și mucegăirei. Cerând trebuința, nutrețul se poate lua pe rând și în porții ori cât de mici, fiindcă acoperișul nu îngăduie ploilor și zăpezii intrare, chiar și când ar rămânea cu 2—3 metri mai sus de nutreț. În lipsa coperișului, nutrețul se va acoperi cu o pânză impermeabilă sau barem cu trestie ori snopi lătaroși din paie de secară.

Este dela sine înțeles, că se pot face șoproane lângă olaltă, în număr de 2 sau 3, cari să îngăduie adăpostirea și a spicoaselor, mazărei, bobului și așa m. d. Șoproanele deschise îmbie foloase de neprețuit, chiar și fiind neacoperite sau având de-asupra un cort de pânză ceruită (mușama).

Pregătirea nutrețului înăcrit (murat). Rareori o dată ocazia, mai ales în ținuturile muntoase, de a vedea economii uscând erburile și celelalte nutrețuri fără leac de ploaie. Cu atât mai des întâlnim nutreț mult puțin atins de ploaie și aievea spălăcit, prăvos sau înoroi. Ca să nu mai vorbim de povoaiele ce uneori se ivesc ca din senin, înămolind cositurile și înghițând căpițele uscate gata, de câte ori nu suntem siliți, mai ales noi Ardelenii, de a renoi uscatul și a rămânea în așteptare, zile ori săptămâni întregi, până să vedem nutrețul adăpostit, sub coperiș ori în clăi. Cu anevoie se uscă mai ales nutrețurile mustoase și cosite într'un târziu, cum sunt otăvile, cucuruzul verde, luțerna târzie sau foile de napi (sfeclă).

Mulțămită numeroaselor încercări și stăruințe, adăpostirea nutrețului în stare mult puțin verde se practică azi pe o scară foarte întinsă, mai ales în Svițera, Danemarca și alte țări răcoroase și bogate în ploă, dar și în Ungaria. Bucuroși am recomanda la noi cercări și adăpostiri în mic, cari însă, durere,

nu izbutesc. Cu atât mai sigură e păstrarea în mare, cu preste 6 care de nutreț, dacă răsbaterea aerului e cu de săvârșire împedecată.

Neapărată e o groapă, de se poate, betonată sau din cărămizi, 2 metri adâncă, din jos 2 $\frac{1}{2}$, ear de-asupra 3 metri largă și lungă după trebuință. Pământul se pune grămezi în apropiere. Nutrețul se aduce, fără preget, în stare veștedă, fie și rourat ori stropit de ploaie, dacă svântat nu s'a fi putut. El se împărăștie cât mai deopotrivă și se îndeasă țepăn cu picioarele, mai ales pe de marginea groapei și la cele 4 unghiuri, luând în ajutor o tăvală, un maiu greu ori, și mai bine, vitele ca la treerat. Împrăștiarea și apăsarea se continuă în linie aproape dreaptă până la înălțimea de 1 metru de-asupra groapei, spre a se putea așeza grămada bine-bine. Restul nutrețului se așează în forma unui mormânt puțin rotunzit, care se bate cu maiul sau altceva greu. De-asupra și pe de laturi se așează, în grosime de preste 1 $\frac{1}{2}$ metru, pământul scos, care și el se va bătători. Crepăturile ce s'ar ivi mai târziu se astupă cu lopată, nu cumva aerul să pătrundă înăuntru. Înferbântarea merge crescând până la 65°C. și mai bine, apoi scade treptat.

În cursul alor 2 luni până ce s'a răcorit, nutrețul se înăcrește puțin în urmă dospirei ce îndură la început, rămâne însă mai tot așa verde și mustos cum se îngropase, se frăgezește și rămâne ușor mistuibil.

Din groapă se scoate bucuroși în ajunul primăverii, desgolind mormântul la un capăt și tăind nutrețul de sus în jos, cu o sapă ageră sau alt tăiș, ori și mai bine, cu *cufloata de fân*. După ce s'au dedat cu gustul acrișor în timp de 2—3 zile, vitele îl îndoașă cu lăcomie.

Nutrețul înăcrit sau murat nu poate arde, nu se fură și îngăduie păstrare neștirbită preste 2 ani, se înțelege, dacă se lasă îngropat unde'i, din contră, scos din groapă și expus cerului și arșitei solare, el se strică fără doar și poate. Se va scoate deci după cum cere trebuința zi de zi.

D. Comșa.

Situațiunea agricolă.

În Ungaria. Ministerul de agricultură a publicat pe baza rapoartelor intrate dela referenții agricoli și dela inspectoratele agricole din țară următorul raport despre *situațiunea săptămânurilor și a agriculturii* dela 7—10 Iunie:

Dela 28 Maiu până la 7 Iunie timpul a fost schimbăcios, fiind mai mult timp nouros și umed, la înălțimea normală. Dela 7—10 Iunie însă a domnit, pe lângă un timp statornic senin, o ferbințeală neobicinuit de mare.

În timpul celor 14 zile trecute a plouat pretutîndeni, cu deosebire în ultimele zile ale lunii Maiu și la 4 și 5 Iunie, când au dat ploii peete întreagă țara. În zilele următoare până în 7 Iunie au dat ploii cu furtuni mai mult numai pe unele locuri.

Ploile au fost împreunate cu furtuni și grindină. Grindină s'a anunțat din singuratică cer-

curi ale comitatelor Pesta, Somogy, Zala, Ung și Timiș, totuș ea nu a cauzat nicăiri pagube mai mari, pentru că a fost mai mult mărunță și amestecată cu ploaie.

Ploaia caldă îmbelșugată, după seceta din luna Maiu, a avut o influință foarte bună pentru dezvoltarea sămănăturilor. In regiunile, unde cantitatea ploilor a fost mai însemnată, nădejtile pentru recolte bune nu numai s'au întărit, ci ele s'au și mărit. Poate să ne servească spre liniștire împrejurarea, că îmbunătățirile sunt mai considerabile tocmai în acele regiuni ale țării, cari trag mai mult în cumpănă cu privire la producțiunea de bucate. Contrar acesteia este totuș fapt, că în regiunea nord-ostică a țării și în jumătatea estică a ținutului ardelean, adecă acolo unde au fost ploi mai puține, precum ar fi trebuit, prospectele recoltelor s'au micșorat încâtva — mai ales la spicoasele de primăvară — și, dacă acolo nu vor urmă îngrabă ploi din belșug, se poate aștepta o micșorare și mai însemnată a recoltelor.

In aceste regiuni însă ploile sunt necesare nu numai pentru spicoasele de primăvară, ci și pentru plantele de prășit (săpat), dintre cari porumbul în unele locuri nu a putut nici măcar răsări. După ferbințele neobișnuite ale ultimelor zile au trebuință iarăș de ploaie și plantele de prășit și de grădină din celelalte ținuturi ale țării cu toate că ele în genere sunt foarte frumoase și promit o recoltă foarte bună.

Timpul a fost favorabil și plantelor de nutreț, cari, în afară de ținuturile lipsite de ploaie, au dat recoltă bună; mai departe timpul a fost favorabil dezvoltării viței de vie și poamelor, ale căror bune prospecte de recoltă se mențin și pe mai departe.

Având în vedere toate acestea, perioada de 2 săptămâni trecută se poate considera în genere favorabilă, atât cu privire la spicoase, anume la cele de toamnă, cât și cu privire la plantele de prășit, la cele de grădină, de nutreț, vița de vie și poame, și dacă și în regiunile lipsite până acum de ploaie ar da în scurt timp ploile așa de lipsă situația agricolă generală ar fi foarte mulțumitoare în toată țara.

După datele primite acum de nou asupra prețurii celor patru feluri de cereale spicoase principale, grâul promite pe jumătate o recoltă bună, un pătrar o recoltă bună-mijlocie și alt pătrar recoltă mijlocie, săcără în partea cea mai mare o recoltă bună și alta mijlocie, orzul și ovășul recoltă în parte precumpănitoare mijlocie și în parte bună.

(Aloi urmează apoi datele specificate din toate comitatele din țară, indicându-se în cifre starea grâului, săcării, orzului și ovășului, anume foarte bună cu 1, bună cu 2, mijlocie cu 3, slabă cu 4 și rea cu 5.)

Din cifrele de amănunte adunate aici, se formează numărul comitatelor a căror recoltă este clasificată cu bună, mijlocie și slabă cum urmează:

	Grâu	Săcără	Orz	Ovăș
	în comitate:			
bună (2)	24 (22)	21 (19)	14 (19)	16 (18)
bună-mij. (2—3)	15 (6)	14 (4)	6 (8)	7 (8)
mijlocie (3)	16 (28)	20 (32)	34 (29)	29 (22)
slabă-mij. (3—4)	2 (—)	4 (—)	6 (2)	4 (6)
slabă (4)	6 (7)	4 (8)	3 (5)	9 (9)

(Cifrele date în paranteză arată clasificarea dela 29 Maiu).

Conform acestei consemnări prospectele recoltelor sămănăturilor de toamnă (grâu, săcără) s'au îmbunătățit considerabil, cele ale sămănăturilor de primăvară (orz, ovăș) s'au micșorat încâtva, ceea ce este a se atribui în partea cea mai mare împrejurării, că în regiunile, unde fost lipsă de ploaie, orzul și ovășul, și de altfel cam slabe, în urma secetei au rămas îndărăt în dezvoltare.

Grâul a înscipat acum pretutindeni și înflorște. Spicilele sunt destul de mari unde a ploat

deajuns. Sămănăturile în regiunile cele mai însemnate sunt destul de dese și puternice, în parte însă, mai ales cele de pe proprietățile micilor agricultori, cari nu au putut să le deie destulă îngrijire, sunt amestecate cu burueni. In regiunile, unde a fost lipsă de ploi, se găsesc și sămănături mici, rare și slabe, cari urmând timp favorabil se pot încă îmbunătăți în mod însemnat, cari însă din cauza că sunt rari nu vor mai putea da o recoltă deplin mulțumitoare. Aceste sămănături slabe, cari se găsesc mai ales în comitatele nordice și nordvestice, în asemănare cu prospectele bune ale recoltelor din regiunile mari producătoare de grâu sunt neînsemnate și abia vor mai putea să implinească nădejtile proprietarilor lor, de altă parte însă, în cazul cel mai rău, nu vor putea să influințeze mult prospectele recoltelor în genere.

Din 6 comitate s'a anunțat ivirea ruginei pe foi, aceasta însă se semnaleză numai la foile de din jos și numai în măsură neînsemnată. Se poate stabili astfel în genere, că în acest an sunt plângeri cu mult mai puține asupra ruginei și insectelor decât în anii dinainte.

Săcără, partea cea mai mare, a înflorit și formarea grăunțului progesează puternic; în regiunile nisipoase din sud începe dejă să se coacă. Spicilele în deobște sunt frumoase, mari și pline, ceea ce este a se atribui timpului foarte favorabil. Păul este în partea cea mai mare a țării destul de înalt; numai în regiunile, în cari nu au fost ploi deajuns în Maiu se arată nemulțumiri în această privință. In aceste regiuni se găsesc multe sămănături rare, mici și mestecate cu burueni.

Orzul ar avea trebuință pretutindeni de ploi îmbelșugate pentru dezvoltare. Sămănăturile de toamnă au dat cea mai mare parte în pău, cele de primăvară încep să deie acum. Dezvoltarea spicului a fost influințată favorabil de timp în cea mai mare parte a țării, în ultimele două săptămâni; unde însă nu a plouat îndejuns se arată o dere îndărăt puțin însemnată. Acolo sămănăturile se dezvoltă cu greu, spicilele sunt scurte și păul mic. Aceste sămănături sunt în tot cazul acum mai slabe decum au fost semnalate în raportul de mai înainte.

Ovășul se dezvoltă frumos în regiunile nordice începe să înscipat acolo însă unde au fost ploi puține, dezvoltarea lui a întârziat, este mic și parțial începe a se îngălbi. Peste tot ar trebui ploi, ca dezvoltarea lui să se reculească. În parte loma melonopus li face stricăciuni.

Porumbul, în urma ploilor din timpul din urmă, se dezvoltă pretutindeni foarte frumos, anume sămănăturile timpurii, afară de comitatele din nord, unde a ploat puțin. Aici sămănăturile sunt mai slabe, în singuratic locuri rare și pline de burueni, mai ales sămănăturile târzii, așa că în singuratic locuri ele au trebuit să se facă de nou. Primul prășit se face pretutindeni, în regiunea dintre Dunăre și Tisa se sapă chiar de a doua oară și pagube de insecte și șoareci nu se semnaleză din nici o parte.

Cartofii (crumpenii). Dezvoltarea lor a fost influințată favorabil de timp în ultimele 14 zile, așa că ei înfloresc frumos pretutindeni. Prășitul lor este în curgere. Ei nu au suferit de insecte, nici de pagube elementare. In genere sunt prospecte de o recoltă bună.

Napii de zahăr în genere se dezvoltă bine, anume acolo, unde a ploat îndejuns. In comitatele nordice, unde au dat puține ploi, ei sunt ceva mai slabi. Foile lor sunt în genere sămănătoare, dese și de un verde închis. Grăpatul lor s'a sfârșit aproape pretutindeni, prășitul de a doua, respective de a treia oară, se face acum. Ploaia ar fi de lipsă în multe locuri pentru o bună dezvoltare a lor mai departe.

Napii de nutreț se dezvoltă bine în ținuturile unde au dat ploi deajuns; în comitatele nordice însă, unde a ploat puțin ei nu se dezvoltă mulțumitor. Grăpatul și prășitul de a doua oară se fac acum. Pagubă cauzată de insecte nu se semnaleză. In multe locuri se simte lipsă de ploaie.

Răpșă în genere e frumoasă. Recoltarea ei se va putea face în parte după câteva zile. In genere se nădăjduiește o recoltă mijlocie.

Plantele de grădină se dezvoltă frumos, în urma ploilor mai recente, au întârziat însă unde nu au fost ploi. Se crede în genere în o recoltă bună. In multe regiuni ploaia e necesară.

Fasolea se dezvoltă bine mai pretutindeni și în multe regiuni înflorște. In comitatele nordice este în genere slabă și se dezvoltă încet din cauza secetel. In multe regiuni ea are trebuință de ploaie.

Celelalte păstăoase sunt foarte frumoase și se dezvoltă bine, afară de cele din comitatele nordice, unde sunt mai slabe. Ele promit o recoltă bună.

Varza. Răsăditul acesteia s'a sfârșit aproape pretutindeni. Prospectele recoltelor sunt bune.

Hemeiul se dezvoltă bine în genere. Săpatul de a doua oară a început.

Meiu și hrișcă se mai sămână și acum sămănăturile timpurii au răsărit și se dezvoltă mulțumitor, unde au dat ploi deajuns.

Cânepa și inul se dezvoltă mulțumitor unde au fost ploi; totuș în unele locuri dezvoltarea lor întârzie din cauza secetei.

Plantașunile de tutun s'au răsădit pretutindeni și se dezvoltă satisfăcător; acum ele se prăcesc. In puține locuri se semnaleză stricăciuni făcute de insecte, iar în unele locuri e necesară ploaie pentru dezvoltarea în mod favorabil a ramurilor.

Dintre plantele de nutreț artificiale prima coștură a trifoiului a dat, recoltă mijlocie. In regiunile, unde a plouat mult, fânul de trifoi a fost făcut în împrejurări nemulțumitoare. Acum el se transportă.

Prima coștură a lufenei a dat o recoltă bună-mijlocie și acum se transportă. A doua coștură promite și ea o recoltă bună, unde au fost ploi.

Mădărichea se dezvoltă în genere bine și se îmbunătățește mult în urma ploilor mai proaspete. Dezvoltarea a întârziat ceva în locurile lipsite de ploaie.

Mohorul a răsărit și se dezvoltă bine în regiunile unde au dat ploi, iar în regiunile unde a fost secetă situația lui e slabă. El se mai sămână și acum unde și unde. El reclamă ploaie cât de îmbelșugată...

Livezile naturale se cosesc pretutindeni și recolta este mijlocie, cu excepția regiunilor lipsite de ploi. Calitatea fânului este în genere bună. Căratul se face acum pe rând. In unele locuri fânul a fost făcut în condițiuni mai rele din cauza ploilor.

Pășunile s'au îmbunătățit mult în urma ploilor mai proaspete și dau nutreț din destul pe seama vitelor, chiar și în regiunile mai lipsite de ploaie. De altfel ploaia este foarte de dorit în cele mai multe locuri.

Dintre poame, marilele și mandulele promit recoltă mijlocie, unde au fost atinse de brumă; deasemenea vișinele și cireșele, prunele o recoltă sub mijlocie, nucile și alunele o recoltă bună, asemenea și merele și perele. Stricăciuni făcute de insecte (goange) se semnaleză puțin până acum. Pepenii au răsărit bine, acum se sapă. Ei reclamă ploi îmbelșugate. Celelalte poame: agrișii, strugureii, smecura și fragiile promit o recoltă bună-mijlocie. »Rev. Econ.«

Redactor responsabil: Dr. Ioan Broșu.
Pentru editură responsabil: Ioan Herșu.
Tiparul: „Tipografia Poporului“

CAUT

pentru **prăvălia mea micștă, un băiat** din familie bună care posedă limba maghiară și are barem 2 clase gimnaziale ori reale ca ucenicu pre lângă condițiuni favorabile Traian Baicu comersiat in Zalatra com. Albei-inferioare.

Caut econoamă

Inteligentă, serioasă, pentru conducerea economiei casnice; să știe fierbe foarte bine. Oferta cu fotografie. (Un singur băiat nu formează piedecă). **Vlora Dr, Clordaș Beiuș-Beleenyos Com., Bihor.**

Casa

din str. Ledererg. Nr. 17 și casa din str. Reisbachg. Nr. 13 sunt **de vânzare**. A se întreba în Saggasse Nr. 15.

Ludovic Ferencz

croitor de bărbați
SIBIU, strada Cisnădiei Nr. 12
recomandă p. t. publicul cele mai bune stufe de toamnă și iarnă în mare asortiment.

Noutățile

sosite chiar acum, pentru haine de bărbați stufe indigene din care se execută după măsură cele mai moderne vestimente precum: **Sacko, Jaquete și haine de salon**, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită noutățile de stufe pentru **pardisuri și „Raglam”**, cari se află totdeauna în deposit bogat. **Asupra reverențelor confecționate în atelierul meu, îmi permit a atrage deosebită atențiune a On. domni preoși și teologi absolvenți. — În cazuri de urgență confecționez un rând complet de haine în timp de 24 ore. — Uniforme pentru voluntari, cum și tot felul de articl de uniformă, după prescripție croitoră cea mai nouă.**

Cel mai vechin și mai mare institut financiar românesc din Austro-Ungaria

„ALBINA“

institut de credit și de economii în Sibiu

Filiale: Brașov, Bozovieu, Elisabetopole, Lugos, Mediaș și Mureșoșorheiu

Agenturi: Orșova, Sânmărtin, Sânmiclăușul-mare și Șeica-mare

Capital societar	K 6,000.000.—
Fonduri de rezervă și penziuni	„ 2,350.000.—
Portofel de cambii	„ 17,700.000.—
Imprumuturi ipototecare	„ 12,400.400.—
Depuneri spre fructificare	„ 24,500.000.—
Scrisuri fonciare în circulațiune	„ 10,000.000.—

Primește depuneri spre fructificare cu **5-5 1/2 0/0** după terminul de abdicere, plătind însuși darea de interese

execută asemnări de bani la America și îngrijește încasări de cecuri și asignațiuni asupra oricărei pieși, mijlocește tot felul de afaceri de bancă. — Orice informațiuni se dau gratis și prompt atât de Centrala din Sibiu, cât și de filialele și agenturile institutului.

Direcțiunea.

JULIUS GRAVENHORST,

— curelar în Orăștie-Szászváros, —

recomandă onoratu'ni public

Atelierul seu de curelărie, șelărie și coferărie.

unde se execută orice fel de lucrări aparținătoare acestei branșe cu prețuri foarte moderate.

Magazin bogat: în brăne pentru mijloc, curele pentru opinel șele și coferărie; precum și în articoli pentru căruțat, călărit, vînat, sport și voiaj și alte articole de g'anterie cu prețuri moderate.

Mare asortiment: în tureci (gamaji de piele și de înfișurat pentru turiști și excursioniști).

Tot to articolele din brănele noastre și repararea lor se execută prompt și ieftin. — Curele pentru mașini, curele de cusut și legat permanent în depozit.

Comande prin postă se efectuează prompt și conștincios.

Cumpăr și vînd tot felul de piei verzi.

Cafe și ucenici se primesc.

Loc de cură și stabiliment de idroterapie (vindeare cu apă)

St. Radekund lângă Graz).

Situația minunată, acuită, în munți, 750. m. deasupra nivelului mării, cu înțese păduri de brazi și numeroase promenăzi, climă stămpărată, și apă de izvor ce conține radium. Met. dă științific de-a vindeca cu apă aplicată individual, masaj, electroterapie, băi de soare și aer, cure de îngrășat și de întărire, sau de slăbire, bucătărie cu dietă, pentru boale de asimilare.

Sezonul din Aprilie — Octomvrie.

Prețuri moderate.

Prospecte trimite gratuit direcțiunea.

Dr. Emeric Beszédes
medic-șef.

MOBILE lucrate solid și conștincios ...

se pot comanda la

EMIL PETRUȚIU

Fabrică de mobile

SIBIU — NAGYSZEBEN, AAAAA

str. Sării 37

Specialist în:

MOBILE DE TOT FELUL
pentru fineri nou căsătoriți, mobilări de hoteluri, vile, institute, cafenele și restaurațiuni

Telefon Nr. 47 cu legătură în comitatul întreg

Atelier propriu de tapiserie
Se lucrează după planuri artistice

Isoarele cele mai bogate în acid carbonic, sare, fer, radioactiv în Ungaria. Scălizi Moor. Hidroterapie. □

BĂILE DE BUZIAS

Băi de primul rang pentru boale de inimă. Băi naturale de acid carbonic, sare, radioactiv. □ □ □ □

Boalele femellor.

Contra boalelor de bescică, rinichi, reumă, podagră și contra durerilor nervoase

La boalele de inimă.

Iregularitatea de palpație, slăbirea mușchilor inimii, arteroscleroză, boale nervoase de inimă.

LA URMĂRI DE BOALE PROVENITE DIN RĂSOI. Reumă provenită în urma ranelor de glonț sau de împunșătură, la boale de încheieturi, și la slăbire.

Cură de beut. — Bucătărie dietetică. — Institut Zander. — Laborator Röntgen și chemo-patologic.

Sezonul: Mai—Octomvrie. S'au luat măsuri pentru prevederea inexceptionabile a oaspeților (pâine bună, prețuri moderate).

Medicul oficial al băilor:

Dr. IULIU MAHLER.

Prospecte amănunțite servește:

„Muschong Buziás gyógyfürdő igazgatósága“

In Buzias mai urmează practică medicală la băi.

Dnii dr. I. Blasini, dr. R. Poruțiu, dr. I. Schopf, dr. R. Sugár, dr. R. Glass.